

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 618

van **ARNOUT COEL**

datum: 25 maart 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Behoud lokale rundveerassen - Verbintenissen

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij lezen we wat betreft de subsidie voor het behoud van lokale rundveerassen (rood ras, witrood ras, Belgisch Witblauw ras - dubbeldoeltype en Kempens roodbont) het volgende: "Bepaalde lokale landbouwhuisdierrassen zijn met uitsterven bedreigd doordat het economisch gezien interessanter is om meer productieve rassen te houden. Het behoud van genetische diversiteit van traditionele dierenrassen is nochtans een basis voor het behoud van diversiteit op het platteland. Bovendien is een dergelijke levende genenbank van belang om specifieke eigenschappen in te kruisen in bestaande rassen en variëteiten. Door financiële ondersteuning kan de instandhouding van met uitsterven bedreigde lokale dierrassen worden gestimuleerd. De subsidie wordt toegekend in het kader van een vijfjarige verbintenis."

De landbouwer moet een verbintenis aanvragen indien en verbindt zich ertoe om gedurende vijf opeenvolgende jaren minstens het aantal subsidiabele runderen dat is vastgelegd in het verbintenis aantal te houden. Dat verbintenis aantal kan worden aangevraagd voor minimaal twintig en maximaal 125 subsidiabele dieren van een of meerdere van de lokale rundveerassen. De subsidie, die wordt toegekend in het kader van de vijfjarige verbintenis, bedraagt jaarlijks 150 euro per rund of 175 euro per rund voor dieren onder melkproductregistratie.

Omdat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) eind 2020 is afgelopen, wordt er in afwachting van het nieuwe GLB in overgangsmaatregelen voorzien. Voor de LV-agromilieumaatregelen betekent dit dat er geen nieuwe vijfjarige verbintenissen mogelijk zijn en dat aflopende verbintenissen eventueel wel met één jaar verlengd kunnen worden, met behoud van hetzelfde verbintenis aantal.

1. Hoeveel lopende verbintenissen zijn er momenteel voor het behoud van lokale rundveerassen? Om hoeveel verbintenissen per ras gaat het? Om hoeveel verbintenissen per ras per provincie?
2. Kan de minister per ras aangeven voor hoeveel runderen er een verbintenis is aangegaan? Voor hoeveel van die runderen per ras is er een melkproductregistratie?
3. Kan de minister een overzicht geven van het aantal lopende verbintenissen opgesplitst per jaar dat de verbintenis aanvraag ingediend werd?

4. Er kunnen momenteel geen nieuwe vijfjarige verbintenissen meer worden aangegaan. Aflopende verbintenissen in 2020 kunnen wel met één jaar worden verlengd.

Hoeveel verbintenissen liepen er af eind 2020? Hoeveel vroegen een verlenging aan met één jaar? Hoeveel werden er effectief verlengd?

5. Is de stop voor het aangaan van nieuwe vijfjarige verbintenissen tijdelijk?

Zo ja, vanaf wanneer zal dat opnieuw mogelijk zijn? Zullen dan ook nieuwe landbouwers die nog geen lopende verbintenis hebben de subsidie kunnen aanvragen?

Zo niet, waarom wordt het systeem afgeschaft?

6. Zal de minister, aangezien het nieuwe GLB wellicht pas in werking zal treden op 1 januari 2023, ook nog verlenging mogelijk maken voor verbintenissen die aflopen in 2021 en 2022?
7. Kan de minister een overzicht geven van de subsidies die werden uitbetaald per ras per jaar voor de periode 2015-2020?
8. Hoe evalueert de minister dit subsidiesysteem? Is er een positieve evolutie vast te stellen van het aantal gehouden runderen per bedreigd lokaal runderras? Kan ze dat staven met cijfers ten opzichte van vijf jaar geleden? En ten opzichte van tien jaar geleden?
9. De premie voor runderen onder melkproductieregistratie ligt hoger omdat dat kan bijdragen aan het bepalen van de fokwaarde. Maar die melkproductieregistratie leidt ook tot meerkosten voor de landbouwer.

Is het verschil in premie voldoende hoog om de meerkosten te dekken?

10. Kan de minister duiden hoe de melkproductieregistratie bijdraagt aan het verbeteren van het ras? Wordt momenteel per ras van voldoende runderen de melkproductieregistratie opgevolgd om een reële bijdrage te leveren aan de rasverbetering? Is dat meetbaar in de evolutie van de gemiddelde melkproductie per ras? Beschikt de minister over cijfers om dat te staven?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 618 van 25 maart 2021

van **ARNOUT COEL**

1. In 2021 zijn er vierenzestig lopende verbintenissen voor het behoud van lokale rundveerasen.

Tabel 1. Aantal lopende verbintenissen in 2021 per ras en per provincie

Ras	Antwerpen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Limburg	Totaal
Rood rundveeras	1	-	16	2	-	19
Wit-rood rundveeras	-	1	-	21	-	22
Wit-blauw dubbeldoel rundveeras	-	14	1	2	1	18
Kempens Roodbont	3	1	-	-	1	5
Totaal	4	16	17	25	2	64

2. Tabel 2. Verbintenis-aantal per ras voor lopende verbintenissen in 2021

Rood rundveeras	845
Wit-rood rundveeras	1326
Wit-blauw dubbeldoel rundveeras	1205
Kempens Roodbont	361
Totaal	3737

Voor 2021 is nog niet geweten welke bedrijven aan melkproductieregistratie doen.

3. Tabel 4. Aantal lopende verbintenissen in 2021 per startjaar waarin de verbintenis werd aangegaan

2017	7
2018	6
2019	6
2020	39
2021	6
Totaal	64

4. Eind 2020 liepen er zes verbintenissen voor het behoud van lokale rundveerasen af. Alle zes verbintenissen werden verlengd.
5. Ook in 2022 zullen er geen nieuwe verbintenissen kunnen worden afgesloten. Op dezelfde wijze als in 2021 zullen aflopende verbintenissen wel met 1 jaar kunnen worden verlengd.

In 2023 start het nieuwe GLB. Er wordt bekeken of de maatregel onder het GLB wordt verdergezet, of dat alternatieve ondersteuningsmogelijkheden meer opportuun zijn.

6. Zie vraag 5

7. Tabel 5. Uitbetaald subsidiebedrag per ras en per campagnejaar (campagne 2020 is nog niet uitbetaald).

Ras	2015	2016	2017	2018	2019
Rood rundveeras van België	89.100,00	93.455,31	106.54,98	114.990,82	118.455,41
Wit-rood rundveeras	271.340,81	266.783,76	270.918,32	256.003,63	256.214,88
Wit-blauw dubbeldoel rundveeras	310.296,97	289.037,50	291.162,84	293.067,52	285.268,12
Kempens roodbont	37.306,66	43.549,45	66.323,42	65.906,33	65.774,24
Totaal	708.044,44	692.826,02	734.859,56	729.968,30	725.712,65

8. De in tabel 6 geciteerde cijfers zijn afkomstig van de enige organisatie die een stamboek bijhoudt voor deze rassen. Met uitzondering van het Kempens Roodbont worden is voor deze rassen een lichte daling in aantal geboren dieren te zien. De daling van het aantal vrouwelijke dieren in productie op 1 september verklaart dit ten dele.

Tabel 6. Aantal geregistreerde kalveren per jaar

Aantal fokdieren ingeschreven bij geboorte in					
Ras	2011	2015	2017	2018	2019
Rood dubbeldoel	178	175	137	140	119
Witrood	1105	1226	1108	1042	856
Witblauw	1234	1395	1499	1334	1002
Kempens roodbont	0	0	213	246	107

Bron: stamboekgegevens

Tabel 7. Aantal vrouwelijke fokdieren in productie per ras en per jaar

Aantal vrouwelijke fokdieren in productie op 1 september					
Ras	2010	2015	2017	2018	2019
Rood dubbeldoel	409	449	439	415	396
Witrood	2476	2837	2752	2586	2522
Witblauw	1911	2750	2742	2614	2472
Kempens roodbont	169	681	624	592	538

Bron: stamboekgegevens

Het subsidiesysteem kan het verschil in inkomen met gespecialiseerde melk- of vleesveerassen niet volledig compenseren. De premie van 150 euro is een forfait zonder indexering. Economische omstandigheden zoals bv. de daling van de prijzen voor rundvlees hebben een grote impact op het houden van dubbeldoelrassen. Het verschil in gemiddeld economisch jaarresultaat voor deze rassen, vergeleken met dat van gespecialiseerde melkveerassen, kan oplopen tot meer dan 700 euro per dier.

9. De 25 euro extra is voldoende om de meerkosten voor deelname aan de melkproductieregistratie te dekken.

10. Melkproductieregistratie levert informatie over specifieke kenmerken van de melkproductie van een individueel fokdier. Door deze informatie te koppelen aan verwantschapsgegevens kunnen genetische evaluaties worden berekend/geschat. Deze genetische evaluaties worden door de fokkers gebruikt om fokdieren te selecteren. De evolutie van deze verbetering is meetbaar. Ze wordt door de stamboekvereniging weergegeven in het economisch jaarresultaat. Een voorbeeld is weergegeven in tabel 8.

Tabel 8. Voorbeeld van een economisch jaarresultaat die door een stamboekvereniging wordt bijgehouden

Ras	Jaar	Aantal koeien	lft (*)	Dgn (**)	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet +eiwit	EJ (***)
Belgisch witrood	2020	502	4.00	323	6030	4,15	3,4	250	205	455	1205
	2019	498	4.00	326	5913	4,13	3,42	244	202	446	1183
	2018	559	4.00	328	5941	4,09	3,42	243	203	446	1194
	2017	582	4.00	325	5902	4,1	3,41	242	201	443	1181
	2016	565	4.01	329	6025	4,08	3,4	246	205	451	1204

(*) lft: leeftijd

(**) dgn: dagen

(***) EJ: economisch jaarresultaat

Voor de Vlaamse dubbeldoelrassen is het fokdoel het in stand houden van die specifieke rassen, eerder dan rasverbetering. Dit blijkt ook uit het bovenstaande voorbeeld.